

VOGELWERKGROEP OOST-BRABANT

Natuurpunt, Vereniging voor Natuur en Landschap in Vlaanderen

Secretariaat Vogelwerkgroep
Waaibergstraat 26 / 5, 3300 Tienen.
marcel.jonckers@scarlet.be
☎ 016/81.87.87 0497 44 72 33

**Vogelwerkgroep Oost-Brabant in samenwerking met
Afdeling Velpe-Mene Kern Glabbeek**

CURSUS “VOGELS DICHTBIJ”

bestaande uit
**5 theorielessen en
5 praktijklessen**

Theorie:

Maandag, 25 januari 2010

Maandag, 22 februari 2010

Maandag, 22 maart 2010

Maandag, 19 april 2010

Maandag, 17 mei 2010

Praktijk:

Zaterdag, 6 maart 2010

Vrijdag 26 maart 2010

Zondag, 25 april 2010

Zaterdag, 8 mei 2010

Zaterdag, 5 juni 2010

Een kleine cursus vogels kijken en herkennen met aandacht voor hun levenswijze, en ecologie! 5 theoretische en 5 praktijklessen. Wij proberen met deze cursus een publiek te bereiken dat misschien op zoek is naar een nieuwe hobby! Ook geschikt voor een publiek met weinig voorkennis. Na deze starterscursus bent u klaar voor het volgen van meer gespecialiseerde vogelcursussen of gewoon voor meer genieten van de natuur.

Theoretische lessen

De theoretische lessen worden gegeven met PowerPoint-Presentaties.

Lessen 1, 3 en 5 bestaan uit een algemeen deel over het vogels kijken en hun levensloop. Het tweede deel van elk van deze drie lessen behandelt een groep vogels volgens biotoop met herkennen van de soorten (lesgever Marcel Jonckers).

De 2de les wordt gegeven door Philippe Smets en behandelt roofvogels en uilen.

De 4de les wordt gegeven door Peter Collaerts en gaat over zangvogels met vooral aandacht voor onze zomersoorten.

Bondig per les:

- **Les 1: 25 januari:** Inleiding tot het vogels kijken (wat gebruiken we, hoe noteren we waarnemingen, waarop letten om vogels te determineren?).

Deel 2: Tuin- en Parkvogels.

- Les 2: 22 februari: Onze roofvogels en uilen.

12 soorten roofvogels en 8 soorten uilen worden één voor één behandeld. Het betreft de soorten die in ons land broeden of frequent voorkomen.

- Les 3: 22 maart: Levensloop en voortplanting (territorium, partnerkeuze, zang en balts).

Deel 2: Watervogels.

- Les 4: 19 april: Onze zangvogels en hun zang (klemtoon op zomervogels).

In deze les komen een 40-tal soorten aan bod, de ene wat uitgebreider dan de andere... Het betreft dus trekvogels die bij ons komen broeden en onze tuinen, velden en bossen vullen met hun gezang. In deze les worden daarom ook geluidsfragmenten gebruikt.

- Les 5: 17 mei: Voortplanting (vervolg): nesten, jongen opvoeden, kolonies e.d. Trek en rui. Waar vogels kijken?

Deel 2: Bos- en akkervogels

Bij deze lessen hoort een uitgebreide cursusmap. Een vogelgids is evenwel zeker ook aangewezen. (zie verder in deze folder).

Locatie:

De 5 voordrachten gaan door in het Parochiecentrum te Bunsbeek (Bunsbeekdorp). Telkens van 19.30 u. tot 22.15 u. Parkeren kan ter plekke.

Praktijk

De theorielessen worden afgewisseld met vier voormiddagwandelingen in de regio, 3 op zaterdag, 1 op zondag. Bovendien is er een vrijdagavondwandeling gericht op uilen. Zie hieronder.

Info en inschrijvingen

- 50 € voor leden van Natuurpunt die ook het abonnementsgeld voor Ons Vogelblad 2010 betaalden;

- 60 € voor leden van Natuurpunt die nog geen abonnementsgeld voor Ons Vogelblad 2010 betaalden;

- 84 € voor wie nog geen lid is van Natuurpunt, noch van onze Vogelwerkgroep.

Te storten op rekening 330-0113571-38 van Vogelwerkgroep Oost-Brabant, Waaibergstraat 26 bus 5, 3300 Tienen. Duidelijk vermelden: "naam cursist + Vogelcursus Glabbeek". De niet-leden worden hierbij lid van Natuurpunt en krijgen een verwelkomingspakket met o.a. een cd-vogelzang en 1 jaar lang het tijdschrift "Natuur.Blad" en het regionale tijdschrift "Natuur en Landschap". Alle deelnemers worden bovendien abonnee voor 1 jaar van "Ons Vogelblad".

Onderstaande excursies zijn voorbehouden voor de deelnemers aan deze cursus.

Zaterdag 6 maart 2010:

➤ Gasthuisbos te Glabbeek

We starten deze cursusreeks met een bezoek aan een bosgebied op de grens van Bunsbeek, Oplinter en Stok. Dit is een oud bosgebied, nu in eigendom van het Tiense OCMW. Recent werd het gevoelig uitgebreid. Gelegen in een agrarisch Hagelands landschap is het een ideale omgeving om een aantal jaarvogels en hun geluiden te leren kennen. We mikken op soorten als Roodborst, Winterkoning, Merel, Zanglijster, Heggenmus, Boomklever, Vink, Gaai, diverse mezen, spechten en duiven. Wellicht is ook de Tjiftjaf als eerste net terug uit het zuiden. Het wordt een hele uitdaging om zoveel mogelijk soorten op naam te brengen in dit gegarandeerde ochtendconcert.

Afspraak om 8.45 u. aan de kerk van Bunsbeek (omwille van parkeermogelijkheden) waarna een korte verplaatsing naar de startplaats van de eigenlijke wandeling. Einde omstreeks 11.45 u.

Vrijdag 26 maart 2010:

➤ Uilenwandeling te Zuurbemde

O.l.v. Peter Collaerts houden we een avondwandeling over het Glabbeekse platteland. In deze periode zijn de meeste uilen actief met het afbakenen van hun territorium en met het zoeken van een partner. Dus hopen we een paar van onze 4 soorten (Steen-, Rans-, Bos- en Kerkuil) te horen of met wat geluk ook te zien.

Afspraak om 19 u. aan de kerk van Zuurbemde (Glabbeek) (Zuurbemde is ook de straatnaam).
Einde omstreeks 22.30 u.

Zondag 25 april 2010:

➤ De Paddepoel en de Velpevallei te Bunsbeek

In deze omgeving kon Natuurpunt een belangrijk natuurgebied in de Velpevallei uitbouwen. De Paddepoel, 20 jaar oud en in 2000 nog maar 1,8 ha groot, kon door een reeks aankopen, o.a. via de ruilverkaveling, en dankzij de onverdroten inzet van een team natuurliefhebbers uitgebreid worden tot nu al een 80-tal ha. Het is een schitterend voorbeeld van een natuurontwikkelingsproject met het creëren van een doorstroommoeras van 10 ha, structuurrijke en bloemrijke natte graslanden, ruigten met struweelvorming, hagen en bosjes. Heel wat vogels ontdekten dit gebied met zijn vele nieuwe kansen. In deze tijd van het jaar zijn heel wat zomergasten terug in ons land en ontdekken we soorten als Zwartkop, Tuinfluiter, Grasmus, Koekoek. Ook diverse watervogelsoorten komen hier voor en wellicht zien we eveneens een paar roofvogels en steltlopers.

Afspraak: om 8.45 u. aan de kerk van Bunsbeek. Einde omstreeks 11.45 u.

Zaterdag 8 mei 2010:

➤ Het Tiens Broek en de Bezinkingsputten te Tienen

De Tiense Bezinkingsputten, het aanliggende reservaat Tiens Broek en de Getevallei lokken heel wat doortrekkers. Dit is dan ook één van de vogelrijkste plaatsen in Vlaams-Brabant. Het is het broedgebied van heel wat interessante soorten: Blauwborst, Rietgors, Kleine Karekiet, Dodaars, Fuut, Kokmeeuw, meerdere eenden- en ganzensoorten, maar ook steltlopers als de Kleine Plevier, recent zelfs Wulp, Kluut en Scholekster. In deze tijd passeren ook nog allerlei doortrekkers als sterns, zwaluwen, steltlopers... Naast de Bezinkingsbekkens van de Suikerfabriek ligt ons eigen reservaat, de aanzet tot een groter geheel dat Natuurreservaten wil realiseren in de Getevallei.

Afspraak: aan de waterzuivering van de Citrique Belge in de Ambachtenlaan te Tienen, Industriezone "Soldatenplein" Z1 om 8.30 u.

Einde: omstreeks 11.45 u.

Zaterdag 5 juni 2010:

➤ Het Schoorbroek en het Rosdel te Hoegaarden

Hoegaarden is niet alleen gekend om het witbier, maar ook om zijn prachtige landschappen en holle wegen. Onze vereniging slaagde erin grote aaneengesloten blokken van de valleigebieden te verwerven en al na een paar jaren van beheer is de biodiversiteit er sterk toegenomen: een rijkdom aan planten, insecten, vogels ... in een bijzonder fraai landschap met een afwisseling van bronbos, rietland, droog grasland, kalkzandsteen, ruigte en struweel met heel wat zang- en roofvogels: Buizerd, Torenvalk, Geelgors, Cetti's Zanger, Bosrietzanger, Spotvogel en Zomertortel zijn enkele van de 48 soorten broedvogels die we er in 2007 konden inventariseren.

Afspraak om 8 u. aan de kerk van Bunsbeek of om 8.15 u. aan de kerk van Hoegaarden (Gemeenteplein). Einde omstreeks 11.45 u.

Opmerking: Om een vogelcursus te volgen is het wenselijk over een verrekijker en een vogelgids te kunnen beschikken. Best is hiervoor gebruik te maken van een vogelgids met tekeningen, niet met foto's. Op dit ogenblik zijn er verschillende goede gidsen op de markt. Zoekt U naar een zeer complete gids dan raden wij één van de volgende twee aan:

- de "ANWB Vogelgids van Europa", schrijver Killian Mullarney e.a.
- of de Tirion gids "Vogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten" van Lars Jonsson. Kostprijs: allebei ongeveer 30 euro.

Wilt u een bescheidener gids dan is de "Easy Vogelgids van heel Europa" aan te raden. Kostprijs ongeveer 17 euro.

Tenslotte is ook de "Capitool Veldgids Vogels van Europa" van Rob Hume aanbevelenswaardig. Kostprijs ongeveer 25 euro.

De eerstgenoemde gids kan de VWG meestal met een korting van een 4-tal euro bezorgen. In dat geval te bestellen bij de eerste les of vooraf.

Als U natuurlijk al over een gids beschikt, is het **onnodig** een nieuwe aan te schaffen!! Meer info over vogelgidsen vindt u in de cursusmap.

Voorzie laarzen voor de uitstappen en/of stevige stapschoenen die tegen een stootje kunnen.

INFO CURSUS

Marcel Jonckers ☎ 016 81 87 87 of 0497 44 72 33

Peter Collaerts ☎ 0477 370 450

Els Marjaux

☎ 0477 04 57 00

Jan Wellekens ☎ 0497 799 367

MEER INFO over onze Vogelwerkgroep en alle activiteiten vindt U ook op onze website www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be

“Ons Vogelblad”

Aangeboden gedurende één jaar aan de cursisten.

Dit tijdschrift wordt 4 keer per jaar uitgegeven, telt telkens 48 tot 64 blz. volledig gewijd aan onze vogelwereld, vogelrijke gebieden, vogelstudies, bijzondere waarnemingen, soort in de kijker, vogelgedrag en ecologie, uitstappen en algemene vogelthema's.

Vogelwerkgroep Oost-Brabant

coördineert activiteiten rond vogels in de regio.

We werken rond OBSERVEREN, STUDIE, EDUCATIE en BESCHERMING.

Studieprojecten waaraan u kan meewerken zijn: Watervogeltellingen, Roofvogeltellingen, Inventarisaties, PTT-project, Project Bijzondere Broedvogels.

Beschermingsprojecten lopen vnl. rond uilen, zwaluwen en akkervogels.